

श्री सोमनाथसंस्कृत-युनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, अक्तुबर - 2019

कक्षा – शास्त्री-1	सत्रम् – 1	गुणाः - 70
विषयः – वेदः	प्रश्नपत्रम् - 6 - CC - 1.1.2	समयः- 11:30 तः 02:30
दिनाङ्कः- 15/10/2019	संदर्भग्रन्थः – शुक्लयजुर्वेद महीधरभाष्यम्	

(प्रथमान्वितिः - युनिट-1)

प्र-1 मन्त्रद्वयस्य व्याख्या कार्या । 10

1. धूरसिधूर्बधूर्बन्तन्धूर्बतँ योस्मान्धूर्बतितन्धूर्बयं वयन्धूर्वामः ।
देवानामसि बहिनतमं सस्त्रितमम्पिप्रितमञ्जुष्टृतमन्देवहूतमम् ॥
2. मा भेर्मा संबिक्कथाऽतमेर्यजोतमेर्यजमानस्य
प्रजा भूयात्त्रितायत्त्वाद्वितायत्त्वैकतायत्त्वा ॥
3. अग्रे व्रतपते व्रतश्चरिष्यामितच्छकेयन्तन्मे राध्यताम् ।
इदमहमनृतात्सत्यमुपैमि ॥

प्र-2 कस्यचिदेकस्य सविशदं वर्णनं कुरुत । 10

1. व्रतग्रहणविधिं यथाशास्त्रं समन्त्रकं प्रतिपादयत ।
2. हविःप्रोक्षणविधिं शास्त्रमनुसृत्य वर्णयत ।

(द्वितीयान्वितिः - युनिट-2)

प्र-3 मन्त्रद्वयस्य व्याख्या कार्या । 10

1. अदित्यै व्युन्दनमसि विष्णोस्तुपो स्यूर्णम्प्रदसन्त्वा
स्तृणामि स्वासस्थान् देवेभ्यो भुवपतये स्वाहा भुवनपतये स्वाहा भूतानां पतये
स्वाहा ।
2. अग्रे वाजजिद्वाजन्त्वा सरिष्यन्तर्बाजजितं सम्मार्ज्जिम ।
नमो देवेभ्यः स्वधापितृभ्यः सुयमे मे भूयास्तम् ।
3. एतन्ते देव सवितर्यज्जम्प्राहुर्बृहस्पतये ब्रह्मणे ।
तेन यज्जमव तेन यज्जपतिन्तेन मामव ॥

प्र-4 कस्यचिदेकस्य सविशदं वर्णनं कुरुत । 10

1. दर्शपूर्णमासयागस्य परिचयात्मकं वर्णनं कुरुत ।
2. जुहूपात्रधारणविधिं यथाशास्त्रं विवृणुत ।

(तृतीयान्वितिः - युनिट-3)

प्र-5 मन्त्रद्वयस्य व्याख्या कार्या । 10

1. अग्ने ब्रतपते ब्रतमचारिषन्तदशकन्तन्मेराधीदमं यऽएवास्मि सोस्मि ॥
2. आधत्तपितरो गर्भं कुमारम्पुष्करस्रजम् । यथेह पुरुषोसत् ।
3. घृताचीस्थोऽधुर्यौ पातं सुम्ने स्थः सुम्ने मा धत्तम् ॥
यज्ज्ञ नमश्च तऽउप च यज्ज्ञस्य शिवे सन्तिष्ठस्व स्विष्टे मे सन्तिष्ठस्व ॥

प्र-6 कस्यचिदेकस्य सविशदं वर्णनं कुरुत ।

10

1. गार्हपत्याग्नेः भाष्यदिशा वैशिष्ट्यं प्रतिपादयत ।
2. पिण्डपितृयज्ञविषये समन्त्रकं वर्णनं कुरुत ।

प्र-7 दशानां लघूत्तराणि लिखत ।

10

1. महीधरः कस्य वेदस्य भाष्यकर्ता अस्ति
2. शुक्लयजुर्वेदस्य द्वितीयेऽध्याये कति मन्त्राः सन्ति
3. अदित्यै व्युदनम् - इत्यस्य देवता कः
4. यम्परिधिम् - इति मन्त्रस्य ऋषिः कः
5. ये रुपाणि - इत्यस्य का देवता
6. देवागातु - मन्त्रस्यास्य ऋषिः कः
7. वसोः पवित्रम् - इत्यस्य देवता का
8. इषेत्वा, ऊज्जेत्वा - इत्यनयोः छन्दः कः
9. मरुताम्पृषती - इत्यस्य ऋषिः कः
10. दर्शयागः - श्रौतयागेन गण्यते स्मार्तेन वा
11. अध्वर्युः कस्य वेदस्य ऋत्विगस्ति
12. प्रथमाध्याये कति मन्त्राः सन्ति
13. आहत्य शुक्लयजुर्वेदे कति अध्यायाः सन्ति
14. वीतिहोत्रम् - इत्यस्य ऋषिः कः
15. संवर्चसा - इत्यस्य देवता का

*****